

„...árulást követnek el...”

Függetlenség

Mit gondolok én a nemzeti függetlenségről? Mindent és semmit. S ha gondolok is valamit, egy csapnivaló, kormány közeli „politikus” gondolkodását jellemző megfogalmazás szerint: eléri-e az a politika ingerküszöbét? Mert ha valami nem éri el, az fölösleges. Kívülről nem lehet beleszólni a nemzet sorsába: a politika mindent kisajátít. A politikusok elképzelésein kívül nem számítanak mások gondolatai.

Szabadulás

Mitől való szabadulást jelent a nemzeti függetlenség? Elsősorban a nyomortól való megszabadulás egyik legfontosabb lehetőségét.

Nemzeti cél

Mire való szabadságot jelent a nemzeti függetlenség? A nemzet újra és újragondolt igényei szerinti életet. Összehangolt közép-európai boldogulást, a hagyományok határozott védelmét, saját agyagi és szellemi kincseink őrzését, gyarapítását; gazdasági területen önellátó gazdálkodást még az ún. globális évtizedekben is. Nemzeti céljaink fölismerését, megvalósítását, összehangolását. Ha van pénzünk utat építeni, előbb azt kell eldöntenünk: hová szeretnénk menni. Nem a tervezőmérnökökkel, a szintezőlécekkel, a talajgyalukkal kezdődik az útépités, hanem azzal a képzetrel, amely a jövőbeli célhoz vezet, tehát a lélek és az értelem dönt jó esetben. Lett volna már időnk ezt a saját kárunkon megtanulni...

Itthon vagyunk

Nem csak élni kell a fölismerést, tudatosítani is muszáj: a magyarság egyetlen nemzetet alkot, főként Közép-Európában. Ha néhány határ szétdarabolja is: gondolkodásunkban és hétköznapi életünkben együtt, közösen kell megélnünk

SZIKRA JÁNOS (1954) Pátkán élő költő. Összegyűjtött versei *Közép-Európai nyár* címmel jelentek meg 2012-ben.

magyarságunkat. Természetes közegem Palics, Nagyszalók, Székelyudvarhely, Lendva vagy Munkács. Olyan természetesen kell széjjelnézni e tájon, hogy kérdéssé se válhasson lelkemben a tény: a valamikori Magyarország minden négyzetmétere a mi hazánk, az én múltam, az én földem is.

Én, te, ő? – mi!

A közösség és a személyiség viszonyáról: „...a magyarság nem hajlandó sorsát néppé szenvedni, nem hajlandó magára venni és vállalni sorsát. Inkább kétségbeesik rajta. Ez a »bús magyar« örök típusa. Állandóan ismétlődik ugyanaz a szörnyű történeti tény, hogy az emberek egyenként kibújnak, gyűlöletes és aljas árulást követnek el a közösség ellen, a maguk bőrét mentve, a többi a csávában hagyva, esetleg nem is a haszonért, nem is az érvényesülésért, hanem csakis és csupán azért, nehogy egy népben, együtt, közösségben kelljen élniük” (Hamvas Béla: *Forradalom a művészetben*, 1947).

Igénytteremtés

A tömegkommunikációt, a nyilvánosság minden fórumát alapvetően meg kell újítani, a nemzet szolgálatába kell venni. Főlkészült közvetítők nélkül sem a közélet, sem a kultúra értékei nem kerülnek a társadalom vérkeringésébe, ekként teljesen fölöslegesek; pusztába kiáltott szó (teljességgel hiábavaló fonémák sokasága) például ez a pár gondolat is... Nemcsak a tömegeket kell kiszolgálnia a „kultúrának” és a tömegkommunikációnak, hanem az értelmesebb életre vágyakozókat is. Egyidejűleg több okból, de megengedően legalább a művészi minőség érdekében esztétikai cenzúra szükséges a művészeti élet minden területén. Illusztráció: „Bezzeg ezek a helyi költők! Annyian vannak, mint a csepergés, de úgy szántják a provincializmus pocsolyáit, mint bálna f...a az izapot!” (Takács Imre költő az 1980-as évek második feléből. Idézi Léka Géza.)

Hatalommegosztás

Rajongok nagyszerű magyar sportolóinkért, de csak azokért, akik primer sportolói sikereikkel egyidejűleg, e sikerek mellé igen komoly erkölcsi példát is tudtak állítani. Ezért megemlítendő, hogy a magyar futballra szánt pénz tökéletesen fölösleges pazarlás (akadémiák és stadionok ide vagy oda), ameddig a nemzetet nem lehet amaz évtizedekkel ezelőtt fölismert erkölcsi válság bányagödreből magasabb szintre tesséklni... Ehhez, mint minden a nemzethez méltó, minőségi cél eléréséhez kevesek a politikusok: mindannyiunkra szükség van. A politika egyik dolga az, hogy ezt a szólamokon túl érzékelhető valósággá is váltsa. A hatalommegosztás nélkülözhetetlen a hithez és a fölemelkedéshez. Ne féljenek: a hatalommegosztás (feladatmegosztás?) nem azonos a felelősség, a hatalomból fakadó birtok/birtoklásmegosztás vagy egyéb, a választásokon megszerzett anyagi javak szétosztásával. Erkölcs és bizalom az alapja, és cserébe egy becsületes, munkára fogható nemzetet nyerhetnek.

Egán Ede áldott emléke

Szabadulás a nyomortól: az ún. devizahitelek gondja (ki tudja, milyen sikerrel) nemsokára megoldódik. Jó, tudjuk, többen egyszerűen csak nyaralásra, autótvásárlásra, sokan hajlékszerzésre, de nagyon sokan a betevő falatra költötték a banktól fölvert pénzt. Más útja nem volt a fedél- és táplálékszerzésnek. A gond a tisztességtelenség, magyarul az államilag, kormányzatilag jóváhagyott uzsorakamat volt, és ma is az. Emlékeztetőül: Darányi Ignác földművelésügyi miniszter fölkerlte 1897-ben Egán Edét (mezőgazdasági szakember, gazdálkodó, kultúrpolitikus) a nyomorba süllyedt rutén nép megmentésére. Bartha Miklós írónk Egán Ede nyomába eredt, és *Kazár földön* címmel 1901-ben megjelent szociográfiájában bemutatta a „hegyvidéki akció” történetét. Kötelező középiskolai tananyagként erősen ajánlott olvasmány! Bartha leírja száz évvel ezelőtt, hogyan működik az uzsorakamat, miként tesz hónapok alatt földönfutóvá. Egán talált rá ellenszert, de halála után ismét az uzsorások kaparintották meg kazár földet. Egán Edét 1901-ben következmények nélkül megölték. A ruténföldön hétköznapivá vált uzsorakamat napjainkra a magyar bankok hétköznapi gyakorlata. (Lásd még Csath Magdolna: A pénzvilág hatalmának titkai. *Hitel*, 2014/12.)

Mennyi a moslék?

Szabadulás a nyomortól? Az általános iskolákból a gyerekek éhesen mennek haza. Többségük nyolc évig ugyanabban az iskolában tanul. Nyolc év alatt nem tudja a nevelésügy rászoktatni a gyerekeket, hogy a hagyományos honi ételeket megegyék. Számptalan család nem vezet háztartást, nem ismeri maga sem, és nem ismerteti meg a gyerekeit sem a tápláló, egészséges ételekkel, sem semmi-lyennel. A szülők többsége fizet az étkezésért, az étel pedig a moslékba kerül. Mi volna, ha akár „mozgó bér” formájában az iskolaigazgató, az étkezésért felelős tanár és a konyhavezető fizetésének egy részét csak akkor kapná kézhez, ha nem volna, vagy elenyésző lenne a moslék? Lehet-e éhesen tanulni, lehet-e mardosó gyomorral „kulturáltan” viselkedni? A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) létrehozása jó volt, más kérdés, hogy egyelőre csetlik-botlik, de ez nem indokolja szétverését. Például a KLIK fogyatékoságainak főlészámolása mellett merész, félelem nélküli demokrata szellemű iskolaigazgatók is kellenek, és szakszervezet, és nem a magyarországi átlagfizetést éppen csak elérő bérezés. Rengeteg társadalmi feladatot kell megoldaniuk az iskoláknak, de ehhez nem kapnak sem eszközt, sem szakembert, sem pénzt.

Közszereplők

Tanácsos volna sürgősen jóval magasabb erkölcsi követelményt állítani a közszereplők elé, talán ez vonzaná maga után minden honfitársunk tisztességesebb magatartását is. Közszereplő, ennél fogva nyilvánosan megítélhető nemcsak a „politikus”, hanem például az újságíró, a művész, az egyházi dolgozó stb. is.

Ezzel összefüggésben erőteljesen ösztönözni kellene többek között a tömegkommunikáció vagy az egyházak közösségerősítő tevékenységét is. Egyáltalán: a felelősséget és a felelősségvállalást is számon kellene kérni, ha a személyiségek hasznosságát firtatjuk. Az alkalmatlanokat igen is sújthatná súlyosabb esetben közmegvetés és jogos bizalomvesztéskor a közszerepléstől, a bármiféle közfunkciótól való örökös eltiltás. A középkorban itt-ott szokás volt a hídépítőt a híd „terhelési próbájakor” az építmény alá állítani. Ha silány, sújtsa agyon „remekműve”.

Emberi minőség

A Tudósítás a toronyból és az *Iszapeső* című műveket elemezve (Papp Endre: Szabadság, műveltség, erkölcs. *Hitel*, 2014/11.) Csoóri Sándor nyomán ezt írja a szerző: „A falu sorsát tehát a történelmi szükségszerűséget felismerő emberi minőség fogja eldönteni.” A jelenből 1960-as évektől kezdve a félmúltig visszanézve igaz az idézett megállapítás, akként tágítva utólag, hogy nemcsak a falu, hanem a nemzet sorsát is az emberi minőség döntötte el, siralmasan. Természetesen ma is érvényes, és a jövőben is érvényes lesz ez, tehát pofonegyszerűen örökérvényű a megállapítás. De újra rá kellett jönni, újra kellett fogalmazni. A magyar nemzet jövője döntően azon múlik, hogy (elsősorban a kormányzat) pályára tudja-e állítani meg-megújulóan ezeket mai és holnapi minőségi embereket. (Lásd még folyamatosan Németh László minőségeszményét!)

A miniszterelnök

Túlzás nélkül: a II. világháború óta Magyarországon nem volt nagyobb formátumú politikus a mostani miniszterelnöknél. Ezt a tényt s még inkább ötödik éve folyamatos törekvéseit érdekes módon több európai, tisztességesnek tűnő politikustársa is elismeri. Nálunk a fanyalgók ma is hangosabbak. Nyissák ki a szemüket! Ne legyenek „objektívek” vagy „okosak”, mondjanak véleményt a tények és érzelmeik alapján! Orbán életveszélyesen irritálja a globális pénzvilágot és néhány vezető gazdasági világhatalmat. Márpedig az ilyen politikust a történelmi idők kezdetétől máig lekenyerezték, megbuktatták vagy – megölték! „Nem vagyok hajlandó arra, hogy valamelyik külföldi hatalom megbízásából alkirály legyek Magyarországon” – mondta Orbán Viktor a Kossuth rádió 2014. december 5-ei adásában. Ha nem hagyja cserben nemzetét, a nemzet sem hagyhatja magára.

Ellene vagy mellette?

Értelmiségi és művészkörökben évtizedek óta szinte szégyenletes, mentegetőzésre készítő dolog a mindenkori hatalmat, a kormányt dicsérni, netán egyet-érteni vele, vagy mellé állni. S többnyire csak a csinovnyikok vállalják ezt, noha ők is csak szabadkozva. Valószínűleg ez is a Kádár-uralom csökevénye... De

miként viszonyuljunk, ha nem a kormányzat (talán) önös törekvései, hanem a nemzeti ügyek, a nemzet mellé állunk – lélekben is? Ezért hát nyíltan vállalom e verset:

Nem érdemlitek meg Orbánt

Nem érdemlitek meg Orbánt, Eröss Zsoltot, Adyt,
a Dunát, a bányavárosokat, a Kárpát-medencét,
nem érdemlitek meg Wajdát, Kaneto Shindót, Juan Rulfot,
Makovecz Imrét, Markó Ivánt, Dózsát, Hamvas Karneválját,
a hű, buja nők csípőjéből előgyöngyöző gyerekkacagást,
a magyar nyelvet, a gyönyört, a hitet, nem érdemlitek meg
Orbánt, nem érdeemeltek meg engem.

Gyurcsányok kellene, tahó kádárok, sunyi libatolvajok,
sanda kis brókerek, kazár bankárok, nem Nándorfehérvár,
Mohács kell nektek, igen, húgyagyú pláza-lotyócskák,
percdíjért csápoló pogány gyülekezetek,
dopping-gladiátorokat érdeemeltek, nyál-zenét,
szaranyat, háromszázhatvanöt napos lecsófesztivált,
leprát, kolerát, pestist, fejenként száz év Szibériát.

Mészáros István: A sámán lova (linóleumszeret, 2000)